

Regionalpolitiskt program

Vänsterpartiet Sörmland
2026–2030

För ett rättvisare, tryggare,
smartare Sörmland

FÖR ETT BÄTTRE LIV

De samhällsproblem som upprör dig, de vill vi lösa. Vi vill forma ett Sörmland där du känner dig trygg och har framtidstro. Valfärden har urholkats och måste nu återuppbyggas. Vänsterpartiet behövs för denna förändring.

Vänsterpartiet står för en kursändring som förutsätter politiskt inflytande och verklig makt. Vi ser människors behov av social och ekonomisk trygghet och tar det på allvar. Ett jämlikt och tryggt samhälle kräver vänsterpolitik.

Vänsterpartiet står upp mot försämringar. Systematiska nedskärningar i valfärden de senaste fyra åren behöver stoppas. De styrandes politik har lett till ett otryggt och exkluderande samhälle där sjuka fått betala mer. Medarbetare har tvingats leva med varsel, stress och otrygghet under flera år. Vårdtagare kan inte lita på patientsäkerheten.

Det är politiska val som ligger till grund för vårdkrisen. Moderaterna, Vård för Pengarna, Kristdemokraterna och Centerpartiet, stödda av Sverigedemokraterna har valt att driva Region Sörmland på sparlåga utan möjlighet till utveckling, utan driv framåt. Sörmland har haft lägst skatt länge och de andra partierna har vägrat att ens diskutera frågan. Nu får det vara nog på neddragningar, hopslagningar och centralisering.

Regionens ekonomi hade inte behövt vara så dålig om den sittande regeringen med stödparti hade gett bättre förutsättningar till regionerna. Samma partier skulle kunna sätta hårdare åt giriga nätläkare, välfärdsbrottslighet och vinster i valfärden. Konkurrensutsättningen dränerar offentlig sektor på resurser. Om skattemedel gått till det de är tänkta till så hade regionen haft mer pengar.

I regionen tas politiska beslut som påverkar våra liv. Regionvalet glöms ofta bort. Detta trots att hälso- och sjukvård, kultur, utbildning och kollektivtrafik är viktiga delar av samhället. Att ha verksamheter i egen regi ger folket möjlighet att avkräva ansvar och robusthet. Regionfrågorna är betydelsefulla för utvecklingen av Sörmland. De är viktiga för dig och dina nära.

Det offentliga ska försvaras mot privatiseringar. Vi kämpar för en trygg vårdmiljö för patienter och medarbetare. Kampen att stoppa onödiga neddragningar och skydda viktiga verksamheter kommer vi fortsätta.

Du ska möta en välfärd att lita på. Mer resurser till vård, skola, omsorg finns. De som styrt har tillåtit statskassan tömmas av kriminella som drivit vårdcentraler och har gynnat skattesänkningar för rika. Det har drabbat valfärden och viktiga samhällsinvesteringar för framtiden. Vården ska drivas utan vinstintresse och erbjudas efter behov. Lönsamhet ska inte styra.

Skillnaden i medellivslängd mellan fattiga och rika beror på att fel politik drivits. Inkomst-klyftorna i Sverige behöver minskas. Alla ska ges samma tillgång till välfärd utifrån behov. Med oss får Sörmland en stärkt välfärd och minskade socioekonomiska klyftor. Ett aktivt folkhälsoarbete är en investering för framtiden! Vi vill utveckla Sörmlands Hälsoprogram.

Alla vi som bor och verkar i Sörmland, växer upp, jobbar och tar ansvar för varandra bygger samhället. Samhällets trygghetsnät ska därför finnas där för dig, med omsorg och ge framtidstro. Rättvisefrågor och solidaritet mellan människor genomsyrar Vänsterpartiets politik. Vi står alltid upp för antirasism och människors lika värde.

Ett bättre Sörmland är möjligt. Det kräver politiker som ser till att våra resurser nyttjas utifrån behov. Tillsammans skapar vi ett bättre Sörmland. Den tilliten kan du med gott samvete ge Vänsterpartiet.

”

**Rädda valfärden,
dags för makt-
skifte!”**

MARIA FORSBERG
RIKSDAGSKANDIDAT,
FÖRSTA NAMN

ATT TA SIG FRAMÅT

Du ska inte tvingas ta ett tåg tidigare än du behöver för att veta att du kommer fram i tid. Upprustning av kollektivtrafiken är viktigt för att få fler att resa gemensamt. Idag lever inte kollektivtrafiken, tåg och buss, upp till det du ska kunna förvänta dig av modernt resande. Det vill vi ändra på!

Med dagens miljöhot krävs modiga regioner som går före. Sörmland ska vara en del av lösningen – inte problemet. Vi vill utlysa klimatnödläge i regionen. Upphandlingar, investeringar och styrning ska medverka till att minska klimatavtrycket kraftigt.

Sörmland behöver en grön omställning, för det krävs en offensiv jobbpolitik. Vi behöver ta steg framåt och ställa om industrin. Naturbruket i Sörmland behöver stöd för att arbeta hållbart både gällande djurhållning, jord- och skogsbruk. Sörmland behöver tryggad vattentillgång och energin vi förbrukar behöver vara förnybar.

Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig och pålitlig. Biljettpiserna ska vara lätta att förstå och låga eller avgiftsfria. För den som behöver stöd att ta sig fram är en trygg kollektivtrafik särskilt viktig. Vänsterpartiet vill att det ska kunna gå persontrafik på ”malm/TGOJ banan” mellan Oxelösund och Eskilstuna. Pendlingen ska bli billigare och enklare – så att bilen kan bli ett val, inte ett måste.

Vårt mål är att kollektivtrafiken ska drivas i offentlig regi. Det ger oss en bättre kontroll över att efterfrågan och utbud stämmer överens. Det ger en tryggare arbetsmiljö för den som arbetar ombord.

Sörmland ska fungera vid kris. Vid händelser som rubbar vår vardag måste tillgång till vatten, el, mat och kommunikationer fungera. Regionen har ett särskilt katastrofmedicinskt ansvar. Detta måste upprätthållas vid attacker eller annan kris. Att ha verksamheter i regionens egen regi är mer ansvarsfullt om krisen är framme. Klimaträttvisa innebär att folket inte ska bära hela bördan. Omställningens krav måste vara proportionerliga och ställa höga krav på stora klimatbovar. En ny grön framtid är inte ett hot – det är vår chans. Vänsterpartiet står för konkreta klimatlösningar som inte bara mår om planeten, utan också förbättrar människors vardag.

”

En ny grön framtid är inte ett hot – det är vår chans.”

ELINOR SUNDÉN
REGIONKANDIDAT,
FÖRSTA NAMN.

VÄNSTERPARTIET VILL ATT DU SKA MÅ BRA

Vi vill göra det enklare i vården för sjuka. Vården behöver vara samordnad och ha tydliga låga avgifter så vanligt folk förstår och mår bra. Alla i Sörmland ska känna sig trygga med att vården finns där när den behövs – i tid, på rätt plats och med ett bra bemötande. Men verkligheten idag är något helt annat.

För att sjukvården ska klara sitt uppdrag krävs ett systemskifte. En omställning med politisk vilja. Vårdcentraler ska vara rustade för att vara det första steget i en jämlik, tillgänglig och nära vård för alla. Samverkan mellan regionen, kommunen och andra instanser behöver utvecklas. Vi vill se bättre kommunikation och förbättrade vårdkedjor som underlättar för patienter, anhöriga och medarbetare.

Staten måste ta ett större ansvar – med långsiktig finansiering. Vårdcentralerna ska fungera som navet i sjukvården, där patienter får hjälp med både fysiska och psykiska besvär samt vid lättare akuta tillstånd. Klyftorna i samhället har skapat skillnad i folkhälsa inom länet. Valfärden måste nå alla.

Det ska inte spela någon roll vem du är eller var du bor, vården ska vara jämlik och den ska vara lätt att nå. Digitala vårdtjänster ska användas klokt, men inte ersätta nödvändiga personliga möten. Regionen behöver vara rustad att ta emot den som har svårt att ta till sig information, göra sig förstörd eller behöver stöd att ta sig fram. Vårdsystemet måste vara enkelt, då minskas onödigt tryck på akuten. Den som behöver akut vård ska inte behöva vänta lika länge som idag.

Personlig kontinuitet är effektivt – en läkare som känner patienten förbättrar överlevnaden och minskar behovet av inläggningar. Vårdcentralerna behöver dimensioneras upp, få mer resurser och samordning för multisjuka måste stärkas.

Den tvingande lagen om valfrihet (LOV) som tillåter privata vårdgivare att öppna var de vill borde avskaffas. Vi vill att vårdcentralerna anpassar sin verksamhet efter befolkningens faktiska vårdbehov och att regionen avgör om och var nya vårdcentraler ska öppnas.

Viss specialistvård behöver koncentreras, men inte på bekostnad av vård som behövs för att upprätthålla akutsjukvård. Sällanvård kan många tänka sig att åka en bit till. Men den vård som behövs oftare ska du ha nära till.

Nedskärningarna i vården har medfört vårdplatsbrist. Sverige har färre intensivvårdsplatser idag än före pandemin. Visst låter det konstigt, ja rent farligt. Statliga medel måste skjutas till. Samtidigt vill vi införa en stopplag mot utförsäljning av akutsjukhusen och säkra deras roll i både krisberedskap och medicinsk utveckling.

Den psykiatriska vården behöver förstärkas. Psykiatrin ska drivas i egen regi både för vuxna, barn och unga. Köerna är långa – från trauma och depression till NPF-utredningar och könsdysfori. Mer resurser behövs till psykiatri, beroendevård och samsjuklighet. Filialer inom psykiatrin kan vara ett bra arbetssätt att nå ut i fler kommuner. Vi ser positivt på möjligheter som mobila team ger.

Numera använder väldigt många antidepressiva läkemedel. Vi behöver utveckla och bättra psykiatrin, förebygga suicid och visa att ett bättre liv är möjligt. Läkemedel måste kunna kombineras och/eller ersättas med samtalsbehandling. Vårdcentralerna behöver ha kompetens och resurser för att erbjuda stöd vid lättare psykisk ohälsa. Regionen möter du genom hela livet! Vi vill satsa på familjecentraler och ge ungdomsmottagningar ett tydligt och mer omfattande uppdrag där psykisk ohälsa och beroende inkluderas.

En egen väg in för äldre ger bättre tillgång till vårdcentralerna för andra vård-sökande. För äldre med omfattande behov är det nödvändigt med en direktväg till äldrejsjuksköterskor och på sikt äldrevårdcentraler. Ett mer utvecklat äldre-samarbete mellan regionens och kommunernas insatser är nödvändiga.

Vården behöver vara rustad att ta emot personer som utsätts för våld i nära relationer. Det behövs kunskap kring särskilt utsatta grupper, hur problematiken upptäcks och hur den utsatta personen tas omhand på bästa sätt.

Det finns skillnad i hälsa mellan könen. Kvinnors hälsa är på många områden sämre. Kvinnor, främst de yngre, har oftare psykisk ohälsa. Det går inte att fortsätta använda män som norm vid forskning. Jämställd vård är en fråga om patientsäkerhet. Vi tycker att det är bra att kvinnor över 74 som känner sig oroliga erbjuds mammo-grafi och tycker att åldersgränsen bör ses över.

Många utbildade barnmorskor arbetar inte längre kvar på grund av arbetstyngden. Hela förlossningsverksamheten behöver ses över för att göra en trygg miljö både att föda och arbeta i. Vi vill återanställa kulturdoulorna som var ett bra förlossningsstöd för utrikesfödda kvinnor och avlastade förlossningspersonalen.

Ingen ska behöva skjuta upp ett tandvårdsbesök för att det kostar för mycket. Därför är vårt mål att införa ett högkostnadsskydd i tandvården. Unga upp till 23 år ska ha avgiftsfri tandvård. Vi vill avbolagisera Folktandvården Sörmland AB. Privatiseringen av tandvården i Sverige har dränerat tillgången på tandvårdspersonal, många arbetar vid vinstdrivande kliniker i större städer. På många håll är det svårt att få en tandläkartid.

”

Äldre ska inte behöva vänta i samma kö som alla andra.”

TRYGGA MEDARBETARE GER MERVÄRDEN

Det behövs en ny personalpolitik som sätter hållbarhet före kortsiktig effektivitet. Vänsterpartiet vill se satsningar på vidareutbildning och utveckling, rätt till vila och återhämtning och en arbetsmiljö som gör att man orkar – och vill – jobba kvar eller lockas till Region Sörmland.

Nedskärningar gör arbetet mer osäkert. Vid neddragningar drabbas medarbetarna. Varsel skapar stress och de som får stanna drar ett tungt lass. Arbetsvillkoren blir ohållbara för att orka ett helt arbetsliv och återväxten hotas. Yrkesroller urholkas och verksamheten som helhet går miste om kunskap.

Regionens medarbetare: som kör bussen på morgonen, som dansar, dietisten, som betalar ut lön och den som undervisar elever behöver känna sig sedda. Alla ska ha en förtroendegivande arbetsgivare och ha en chef som är trygg i sin ledarroll.

Vettiga arbetstider och tid för återhämtning borde vara självklart. Rätt till heltid ska vara norm. Vi vill införa arbetstidsförkortning med bibehållen lön, det frigör tid för återhämtning. Sex timmars arbetsdag är målet. Rimliga löner och villkor är viktiga för att behålla anställda och få fler att utbilda sig till vårdyrken. Karensavdraget behöver slopas då det är ett ojämlikt system där vissa kan jobba hemma när de är krassliga.

Administrativ personal, som stöder vårdpersonal behövs så att verksamheten går runt. Det nya journalsystemet Cosmic har inledningsvis gjort vården trög. Vi ser vikten att säkerställa att regionen har tillräckligt av exempelvis kliniska farmaceuter, HR-personal, medicinska sekreterare med fler så att fokus i vården hamnar rätt. Medarbetare ska vara på rätt plats och göra rätt saker. Vård i egen regi kräver mindre administration, upphandling, uppföljning av avtal och välfärdsbrott kan minskas.

Vi vill minska stress och sjukskrivningar som hotar exempelvis patientsäkerheten. En gång för alla behöver vi skapa en fungerande arbetsmiljö för medarbetarna. Samarbete med facken är viktiga för en säker arbetsplats att utvecklas på. Medarbetarna ska känna uppskattning, ha skäligen ersättningar och tillräckligt med kollegor.

Staten måste ta ett större ansvar för att utbilda i alla vårdprofessioner. Vi vill öka antalet regionbetalda studerande, då kan fler stanna och utvecklas på jobbet.

Antalet hyrpersonal måste hållas nere. Att anlita dyr hyrpersonal skapar en orättvis arbetsplats med sämre kontinuitet. Vården blir sämre när personal frekvent byts ut.

Bemötandet i vården är grundläggande för en fungerande vård. Här behöver medarbetare ha ett bra ledarskap men också ett pågående samtal kring patientbemötande. Vi värnar asylrätten och när det gäller vård ska behoven styra. Generellt behövs en bättre HBTQIA+kompetens bland medarbetarna oavsett yrke. Vi accepterar inte hat och hot mot någon inom organisationen.

**Vården blir sämre
när personal
frekvent byts ut.”**

ETT NYTÄNKANDE, KREATIVT LÄN MED MÖJLIGHETER

Att satsa på regional utveckling, kultur, demokrati och bildning är att investera i framtidens Sörmland – ett samhälle där människor får utvecklas, tänka och drömma stort. Ett rikare liv för fler med mer livskvalitet. Det är bra för hela Sörmland.

Vänsterpartiet månar om kultur och folkbildning och vi har protesterat mot de neddragningar som gjorts de senaste åren då de har varit felprioriterade och slagit hårt mot det fria kulturlivet och civilsamhället. Ett demokratiskt och öppet samhälle bygger på bildning, kritiskt tänkande och rätten att uttrycka sig.

Människor behöver få tillgång och möjlighet till att lära, njuta av Sörmländsk matkultur, bygga stabila nätverk och få fascineras av scenkonsten. Idag är tillgången till kultur ojämlik vilket vi anser att regionen ska kompensera för genom variation i utbud och var i länet verksamheter förläggs.

I Sörmland ska varje barn ha god tillgång till kulturens olika uttryckssätt. Via skolan ska Sörmlandsmodellen som ger barn rätt till kulturupplevelser erbjudas. Unga ska motiveras till att göra smarta skolval där fler än idag utbildar sig inom bristyrken: teknik, naturvetenskap och skog/naturbruk. Öknaskolan ska fortsatt drivas av Regionen. Skolan ska inte bara ge kunskap för arbetsmarknaden utan för livet.

Alla – oavsett vem du är och var du bor – ska kunna delta i kulturlivet på lika villkor, både som publik och skapare. Sörmlands museum ska vara en källa till historien, andra kulturer, lyfta samtiden och förnimma framtiden. Kulturhistoriska miljöer som Nynäs är viktiga att bevara och hålla öppna. Museet ska vara tillgängligt och avgiftsfritt för besökare. Konserter eller större evenemang kan kosta en lägre inträdespeng.

Vänsterpartiet anser det vara viktigt att politiker har god kontakt med väljare och folkrörelser och möter upp människor på olika sätt under mandatperioden. Vi anser att arvoden till politiker inte ska utgöra en för stor klyfta mellan folkvalda och folket.

Vänsterpartiet värnar länsbildningsförbundet, folkhögskolorna och studieförbunden som motorer för folkbildning, demokrati och gemenskap. Vi värnar fackförbundens roll som garant för rättvisa villkor och trygga jobb. För att vända Sörmlands låga utbildningsnivå och höga arbetslöshet krävs en ny politik. Åsa och Eskilstuna Folkhögskolor ska fortsätta drivas i regionens regi.

För Sörmland är besöksnäringen viktig både som rekreation, för näringslivet och som arbetsgivare. I Sörmland tillgängliggörs utbildning på olika nivåer. Vi ser behov av att täppa till en växande klyfta mellan stad och landsbygd. Småföretag kan vara del i den gröna omställningen. Forskning möter näringsliv för en starkare arbetsmarknad med närhet till storstadsregionerna i Mälardalen. Vi tror på ett samhälle som är smart, kreativt och mänskligt.

För framtidens hållbara samhälle där utveckling och konkurrenskraft är viktigt krävs samverkan och kunskapsutbyte med närliggande regioner kring utbildnings-, arbetsmarknads-, bostads- och transportfrågor. Landsbygdens förutsättningar behöver beaktas. Politikens uppgift är att möjliggöra att hela landet ska fungera. Vänsterpartiet värnar det regionala inflytandet.

Ett demokratiskt samhälle bygger på bildning, kritiskt tänkande och rätten att uttrycka sig.”

VÄNSTERPARTIET SER HELA SÖRMLAND

Behoven ska styra och regionen behöver bli mer jämlik.
Då behöver vi se på vilka brister som finns i de olika delarna av länet.
Här är förslag vi driver utifrån behov runt om i länet.

- **Regionens ansvarsområde** är mycket mer än vård. Pendlarantalet i Sörmland är stort. När du betalar din biljett förstår vi att du förväntar dig en tjänst i gengäld. Vi kommer att jobba för att stärka det kollektiva åkandet i regionen.
- **Vi vill se över** öppettider på vissa vårdcentraler. Exempelvis pendlare ska ha möjlighet att ta sig till vården, akuten kan avlastas och arbetstiderna kan göras bättre för de anställda.
- **Vänsterpartiet vet** att många som bor i till exempel Vingåker, Gnesta och Trosa har långt att ta sig när vården behövs akut. Här måste lösningar finnas på plats för en säker och smidig vård. Vårdcentraler i dessa orter behöver ha ett breddat utbud av undersökningar och behandlingar. Samarbete med närliggande regioner och en närvarande ambulans är viktig.
- **Vänsterpartiet kommer att** förverkliga ett stabilt öppethållande av Nynäs slott, vi arbetar för ett avgiftsfritt museibesök på Sörmlands museum och vi mår om folkbildning.
- **Vänsterpartiet ser** stor vikt i att Ungdomsmottagningen i Nyköping får andra lokaler.
- **Vi vill öppna** de omdiskuterade barnplatserna dygnet runt på Nyköpings lasarett.
- **Stor del av regionens** medarbetare bor i Eskilstunaområdet. Stora personalomsättningar vill vi arbeta bort genom att erbjuda en arbetsplats där medarbetarna trivs med moderna tankar kring arbetsliv och arbetstider. Vänsterpartiet ser behov av att öppna upp barnakuten i Eskilstuna igen.
- **Nära psykiatri bör finnas** i Oxelösund och Flen, vi vill öppna en filial ett par dar i veckan där.
- **Vänsterpartiet mår om** folkbildningen och ser stora vinster i Eskilstuna folkhögskolas arbete för att öka bildningen i länet och vill särskilt lyfta arbetet med att få utländsk arbetskraft in i vårddyrkena.
- **Vänsterpartiet tycker** att det är bra om du kan ha vården nära. Kullbergsska är ett bra sjukhus som ska finnas kvar som akutsjukhus.
- **Regionen behöver se till** att själv driva vårdcentraler där det behövs, vi ser behov av en vårdcentral på Norr i Katrineholm.
- **Att behöva spendera** en dag för att åka till BUP med en ung person som inte mår bra är inte ultimät. Vi vill se att BUP finns på närmre håll - i Katrineholm.
- **Vi vill återöppna** distriktssköterskemottagningarna i Julita och Björkvik.

PÅ DIN SIDA

REGIONLISTAN PLATS 1 ELINOR SUNDÉN OCH
REGIONLISTAN PLATS 2 PATRIK RENFORS

